

TIEDOTE TURVALLISUUSALALLE HAKEVALLE, yhteishaku ja jatkuva haku 2025

Tutkintokohtaiset terveydentilavaatimukset turvallisuusalalla

Opiskelijaksi hakeutuvan terveydentilaan tai toimintakykyyn liittyvä seikka ei saa olla esteenä opiskelijaksi ottamiselle. Opiskelijaksi ei kuitenkaan voida ottaa sitä, joka ei ole terveydentilaltaan tai toimintakyvyltään kykenevä koulutukseen liittyviin käytännön tehtäviin oppilaitoksessa, työpaikalla tai muussa oppimisympäristössä, jos lain ammatillisesta koulutuksesta (531/2017) 81 §:ssä tarkoitettuihin tutkintoihin liittyvät turvallisuusvaatimukset sitä edellyttävät ja jos estettä ei voida kohtuullisin toimin poistaa. Henkilön terveydentilan tai toimintakyvyn osalta tulee arvioida mahdollisten sairauksien aiheuttamat rajoitteet ja sairauksien yksilöllinen hoitotilanne.

Opiskelijaksi ottamisen esteenä voi olla:

- fyysistä terveyttä ja toimintakykyä rajoittava sairaus tai vamma
- insuliinihoitoinen diabetes, joka ei ole hoitotasapainossa
- lääkkeiden riippuvuus tai ongelma- tai väärinkäyttö
- mielenterveyden häiriö tai psyykinen sairaus, joka ei ole hoitotasapainossa
- päihteiden riippuvuus tai ongelma- tai väärinkäyttö
- sellainen näön tai kuulon heikkous, jota ei voida apuvälineillä korjata
- vuorovaikutusta vaikeuttava toimintakyvyn häiriö

(Opetushallituksen määräys 4.10.2024, OPH-4869-2024)

Terveystietojen pyytäminen

Koulutuksen järjestäjä varmistaa, että opiskelijaksi valitun henkilön terveydentila on sellainen, että hän voi selviytyä myös koulutukseen kuuluvasta työelämässä tapahtuvasta oppimisesta, kuten alan tehtävissä toimiminen ja tutkinnon ammattitaitovaatimusten saavuttaminen edellyttävät.

Opiskelijan oikeusturvan kannalta on perusteltua, että häntä ei valita sellaiseen koulutukseen, jonka mukaisissa tehtävissä hän ei terveydentilansa vuoksi voisi toimia. Jos opiskelijan terveydentila tai toimintakyky ei vastaa alan vaatimuksia tai muuttuu oleellisesti opiskelun aikana, voidaan opiskeluoikeus peruuttaa. Opiskeluoikeus voidaan myös peruuttaa tilanteessa, jossa opiskelija on salannut terveydentilaansa liittyviä tietoja opiskelijaksi otettaessa. (Opetushallituksen määräys 9.5.2018, OPH-5-2018)

Hakemisen yhteydessä hakija tutustuu tutkintokohtaisiin terveydentilan ja toimintakyvyn vaatimuksiin ja ilmoittaa hakulomakkeella, jos hänellä saattaa olla terveydentilaan tai toimintakykyyn liittyvä este tai haaste. Terveydentilan selvittämisestä vastaava opettaja on hakijaan yhteydessä ja selvittää luottamuksellisesti, onko este tai haaste sellainen, että hakija ei kykenisi suorittamaan tutkintoa. Tarvittaessa selvittämisestä vastaava opettaja voi pyytää hakijalta lisäselvityksen, esim. lääkärinlausunnon.

Huomioitavaa:

Ennen vartijan, järjestyksenvalvojan tai vastaavan hoitajan koulutuksen aloittamista oppilaitoksella on mahdollisuus pyytää opiskelijasta suppea turvallisuus selvitys, jonka tekee suojelupoliisi. (Turvallisuus selvityslaki 19.9.2014/726 21 §, Laki yksityisistä turvallisuus palveluista 21.8.2015/1085 108 §).

Kun opiskelija hakee poliisilta lupaa toimia järjestyksenvalvojana tai vartijana, hänen rikostaustansa selvitetään. Tiedetyt rikkeet ja rikokset voivat johtaa siihen, että poliisi ei anna lupaa toimia järjestyksenvalvojana tai vartijana. Tämä vaikuttaa työllistymismahdollisuuksiin.